

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hetfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Debrecen és a választójog

Még mindig annak a nagy meglepésnek a hatása alatt áll a debreceni polgárság, mellev a nemzetgyűlési választások lesújtó eredménye szolgált. Egészen természetes, hogy semmiképpen nem akar, mert nem is tudhat beletörődni abba, hogy olyan emberek képviseljék a nemzetgyűlésen, akiknek (egy kivételével) Debrecenhez semmi közük nincsen és akik mindnyájan a fennálló alkotmányos rend, a magyar nemzeti gondolat és a krisztusi valláserkölyes uralmának esküdt ellen-ségei.

Sok debreceni polgárnak nyílt meg most a szeme azok közül is, akik idáig nem látták a zsidóság szerepét az ország lezüllesztésében. A legutóbb lezajlott képviselőválasztáson azonban a zsidók már oly kivívóan és csaknem egészen egységesen csatlakoztak a nemzeti irányzat ellenségeinek táborához, hogy még azokat is elidegenítette tőlük, akik eddig holmi „liberális”-nak hazudott maszlagolás folytán leghevesebb védelmezők voltak.

Nem lehet csodálni, ha most már minden polgár, aki még egészen el nem vesztette józan esztét és szívét, megérezte a fenyegető veszedelemmel szemben való szervezkedés sür-gős szükségét. Így történt Debrecenben is. Polgárok és pedig elsősorban olyanok, akiket egyáltalában nem lehetett a reakció vádjával illetni, akik maguk is liberális gondolkodásuknak vallották magukat s a köztudatban is ilyenekül szerepeltek, ezek a polgárok tanácskozás tárgyává tették, hogyan lehetne hatályosan védekezni az ellen a veszély ellen, hogy a hatalom a nemzetietlen elem, a nemzetközi alapon álló munkásság és a defetista radikális (zsidó) polgárság kezébe kerüljön.

Igy merült fel az a gondolat, hogy meg kell szűkíteni a kétség-telenül nagyon is széleskörű választójogot. Ezt kérte az a debreceni küldöttség is, mely a miniszterelnök előtt a múlt hó végén megjelent. Ezt kívánja az a közgyűlési határozat is, amelyet tegnap hozott Debrecen város törvényhatósági bizottsága.

Gróf Bethlen István miniszterelnök a küldöttségnek meg adta válaszáat és semmi jel nem mutat arra, hogy azóta változtatott volna akkor kifejtett álláspontján, mely fedi a miénket is. Mi ugyan nem valljuk azt, hogy bizonyos demokratikus modern törvényes intézkedéseket csak azért kell megtennünk, mert különben barbárnak, elmaradottnak tekint bennünket a haladottabb külföld. Igenis, azt valljuk, hogy első a magyarság érdeke és ha bizonyos modern intézmény behozatala azt veszélyeztetné, habozás nélkül arra az álláspontra helyezkedünk, melyet

magyar fajunk mindenek felett legfontosabb érdeke diktál nekünk.

A most szóban forgó tárgynál maradv, magunk sem vagyunk barátja a túlságosan széles néprétegekre kiterjesztett szavazati jognak. De az adott helyzettel számolni kell. Nagyom nehéz valamely jogot megtagadni attól, aki annak a jognak már birtokában volt s avval már élt is.

A teendőt a miniszterelnök jelölte meg helyesen abban a válaszban, amit a debreceni küldöttségnek adott. Nem a választójog megvonása az a védekezés, melyhez nyulnunk kell, hanem a szavazó tömegeknek a haza szerzetére, az ország érdekeinek

felismerésére és respektálására való ránevelése, a törvények, hatóságok tekintélyének tisztelgetésre való fegyelmzés azok az eszközök, amelyek megóvnak bennünket attól, hogy az ország, a magyar faj, a polgári rend, a nemzeti gondolat, a keresztyén vallás, a magántulajdon ellenségei jussanak ismét a hatalomhoz, melynek birtokában egyszer már megmutatták, hogy a gyakorlatban hogyan értelmezik az egyéni szabadságot, a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadságot és azt a sok-sok emberi jogot, amit addig és bukáskuk óta oly hangos szóval követelenek.

helyzet fogja irányítani, amelyet a miniszterelnök az általa összehívott hírlapírók előtt feltárt és amelynek komolysága és válságos volta elől senki el nem zárkozhatik.

Közjogi álláspontját ugyanaz, amelynek kifejezést adott akkor, amikor a múlt nemzetgyűlés a trónfosztó javaslatot tárgyalta.

A másik kijelentés, amit tennie kell, az, hogy törvénytelennek tartja azt a rendeletet, amelynek alapján a nemzetgyűlés összeült, de nem tartaná megfelelőnek, ha ő: akit a választók bizalma küldött ide, a munkában részt nem venne.

Először a gazdálkodás

A kormánynak az ország megmentésére irányuló tevékenységében hajlandó a kormányt támogatni. A fődolog az, hogy a miniszterelnök hívja fel az ellenzékét arra, hogy a jelen helyzet leküzdésében a kormánynak segítségére legyen, vállaljon részt az erkölcsi felelősségben azokért a nagy terhekért, amelyek a kormány vállára neheztednek.

— Megegyezik a miniszterelnökkel abban, hogy először a gazdasági és pénzügyi kérdések oldandók meg és ezután az alkotmányjogi kérdések. Nagyon örül, hogy a kormány erősnek érzi magát és örülni fog ha erős lesz, azonban azt akarja, hogy a kormány mellett államhatalmi funkciókat senki más ne tölthessen be. Megemlékezik Héjjas kiadott utasításáról, megérti, ha a kommunizmust követő első időkben egyesek elragadtatták magukat.

Vihar Tata körül

Szóvá teszi azután, hogy a királylátogatás alkalmával, amikor a király Tatán volt, erőszakkal behatoltak a tatai kastélyba . . .

(Nagy zaj, közbeköltások minden oldalról.)

. . . Ez megtörtént és még sem indítottak ellenük eljárást. (Ujabb nagy zaj.)

Bethlen: Erről én nem tudok semmit. (Öriási zaj.)

Rakovszky István kiabál, de szavait nem érteni. Nagy zaj. Közbeköltások: Rakovszky sem kapott amnesztiát.

Gömbös oda kiabálja: Meg sem érdemli, mert hazárdul volt, mérenyietel követett el a haza és a nemzet ellen. (Öriási zaj.)

Apponyi folytatja: Ez a kérdés már parlamenti interpelláció tárgya is volt.

Bethlen: Meséket találtak ki a közönség félrevezetésére.

A földreform

Apponyi: Pénzügyi politikánk az a multban épen az volt a hibája, hogy nem alapozták meg közgazdasági politikával. Nagyatádi Szabó István működésében bizonyos egy-

Héjjas nyilatkozata a Ház előtt

Budapest, jul. 8. Huszár Károly alelnök a nemzetgyűlés mai ülését pontban fél 11 órakor nyitotta meg.

Napirend szerint áttérnek a lakásrendelet és a drágaság megvizsgálására kiküldendő bizottság 33 tagjának megválasztására. Az elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

Az indemnítási vitában első felszólaló Berky Gyula.

A miniszterelnök tegnap elhangzott beszéde a gazdasági helyzetről nagyon is megiszívlelendő. Amikor ily súlyos gazdasági probléma megoldásáról van szó, az egész magyar

sajtó támogatását kéri. A miniszterelnöknek ez az elhatározása és cselekedetei nagy rokonszenvet váltottak ki mindenütt.

A mai napon a lapokban megjelent egy nyilatkozat Héjjas Iván tartalékos főhadnagytól, amely teljesen távol áll a kormány céljától. Legyen meggyőződve mindenki, sem a kormány, sem az egységspárt nem vállal közösséget ezzel a nyilatkozáttal. Amikor ezt szövevényi, egyszerűs mind a párt nézetét is kifejezi. Felkéri a miniszterelnököt, feleljen a maga részéről is nyilatkozáttal.

Garami aknamunkája

Ha a szociáldemokraták szívükre teszik a kezüket és megkérdézik lelkiismeretüket, akkor sem tagadhathják, hogy ez a kormányzat és párt volt az, amely lehetővé tette részükre a nemzetgyűlésen való megjelenést. De ugylátszik a képviselő urak nem olvassák az emigránsok nevei alatt megjelenő lapokat.

— Csak egy példát említek. Két évi erőfeszítés után sikerült biztosítani a szerbeknek a Baranyából való kivonulását. Ennek megtörténte után megjelent egy cikk a „Jövő”

című napilapban, amelyben azt írták, hogy a szerbeknek nem szabad addig kivonulniok, amíg Magyarországon nem változtak a belső állapotok.

Felkiáltások a kormánypárton: Gyaldzat! Ezek jöjjenek haza?

Berky: Ez a cikk Garami neve alatt jelent meg.

— A lakáskérdés rendeletileg meg nem oldható. Kötelezni kell a nagybankokat és vállalatokat arra, hogy saját alkalmazottaik részére lakásokat építsenek. Az indemnítást elfogadja.

A miniszterelnök Héjjas nyilatkozatáról

Berky beszéde után Bethlen István miniszterelnök állott fel és a következőket mondotta:

— Tisztelt nemzetgyűlés! Szóval-tétetett a S ózat napilap egyik vezércikke és Héjjas Iván egyik nyilatkozata. En a magam részéről épp úgy, mint Berky Gyula és mint a kormánypárt ezen vezércikk tónusát elhibázottnak tartom és az a meggyőződése, hogy az a konszolidációt nem szolgálja.

— Éppen ezért felkérem az igazságügyminiszter urat, hogy legyen szíves az ügyész figyelmét ezen cikkekre felhívni és amennyiben az

ügyész elmulasztotta volna kötele-ségét teljesíteni, ugy azt most köteles pótolni.

— Ami azt a nyilatkozatot illeti, amelyben Héjjas Iván azt mondotta volna, hogy nem az utolsó eset, hogy hasonló rendeleteket adtak ki, ugy erre az a válaszom, hogy megtörténhetett ez talán a forradalmi időkben, hogy ilyen rendeleteknek elég tétel, de a mi időkben ez ki van zárva és jótállok arról, hogy az ilyen rendeleteknek senki engedelmekedni nem fog és mi a magunk részéről ezzel szembe szállunk. (Éljenezés a Ház minden oldalán.)

Apponyi az indemnítási vitában

A miniszterelnök után gróf Apponyi Albert emelkedett szólásra.

Kijelenti, hogy felszólalásának érdemleges részében leginkább az a

oldalúságot lát. Ó nagy súlyt fektet a földreform keresztülvitelére.

Nagyatádi Szabó: Es mégis azt mondották, hogy én azt nem hajtom végre.

Apponyi: Itt én is egy kissé gyorsabb ütemet óhajtok. Nekünk erőteljes mezőgazdasági politikát is kell üzni és ki kell emelni földmívelési termelésünket abból az elmaradottságból, amelyben a háboru előtt volt. Terményeinknek nagy részét elvették, kritikus nehézségekkel küzdünk. Vizrajzi egységünket is széttepte a trianoni béke.

A szociáldemokraták

— Foglalkozni kell a szociáldemokratapárt megjelenésével is. Kivánatosnak tartaná, ha a pártvezetőség érintkezésbe lépne a többi pártokkal. Nem csodálkozom, hogy a szociáldemokrata párt szónokai beszédekben olyan kijelentéseket használnak, amelyek a polgári pártoknál visszatetszést szülnék, hiszen ők nem szoktak hozzá ehhez az atmoszférához. Nemcsak tartom az együttműködést, de velük leszek, ha a szabadságjogokat védik, nemkülönben a demokratikus haladást. De mihelyt a szabadságjogok ellen vannak, a munkás szabadságát támadják, akkor már nem mehetek velük együtt.

Apponyi Albert gróf beszédét az ellenzék és a szociáldemokraták nagy tetszéssel fogadták és felállással ünnepelték Apponyi Albert gróft.

Ezután az elnök 15 perc szünetet rendel el.

Interpellációk

Szünet után Dénes István személyes megtámadtatás címén kapott szót. Berky Gyulával polemizál. Minthogy Dénes negyedszer sem veszi figyelembe az elnök figyelmeztetését a házszabályok értelmében megvonja tőle a szót.

Az elnök napirendi indítványa után az interpellációk következnek.

Az első interpelláló Klárik Ferenc. A választásokon történt visszaélések tárgyában interpellálja meg a honvédelmi és belügyminisztert, úgy *Belitska* Sándor honvédelmi, mint *Rakovszky* Iván belügyminiszter a legpártatlanabb vizsgálatot ígérték meg válaszukban.

A Ház a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter választat tudomásul veszi.

Grieger Miklós a csornai kerület érdekében a földmívelésügyi miniszterhez intéz interpellációt.

Nagyatádi Szabó István kijelenti, hogy mindent megtesz a csornai kerület polgársága kívánságának teljesítésére.

Haller István interpellációját az összkormányhoz intézi a B. listára helyezett tisztviselők ügyében.

Az interpellációt kiadják az összkormányuk.

Rakovszky István a következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez: Hajlandó-e Nógrád vármegye főispánját utasítani, hogy a köztisztviselők üldözésével hagyjon fel?

Rakovszky Iván belügyminiszter: A választások idejében általában szokásos minden áthelyezést, minden fegyelmi vizsgálatot politikai indokokra vezetni vissza. Én nem mondhatok le a kormánynak arról a jogáról, hogy ott ahol súlyos mulasztások fordulnak elő, a legszigorubbán el ne járhasson. Kötelességem tudatában megtanorítani nem

engedem magam, azonban minden felmerülő igazságtalanságot szívesen megszüntetek.

Rakovszky István reflektál a belügyminiszter szavaira, a választ nem veszi tudomásul.

A Ház a belügyminiszter választat tudomásul veszi.

A következő interpelláló *Jászai* Samu, aki a vasutasok szaklapjának elközbása tárgyában interpellálja meg a belügyminisztert.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Russai Karoly kéri a Ház tanács-

kozókétségének megállapítását. Minthogy a Ház nem tandcskozóképes, az elnök 5 perc szünetet rendel el.

Szünet után *Szakács* Andor kéri a Ház tanácskozáskétségének megállapítását.

Névsor olvasás után *Huszár* Károly a hadirokkantak, özvegyek és árvák helyzetének rendezése tárgyában interpellálja meg a népjóléti minisztert.

Az interpellációt kiadják a népjóléti miniszternek.

Az ülés 5 órakor ért véget.

Kinyomozták a vörös csokrok megrendelőjét

Mint már jelentettük, a debreceni államrendőrség szigorú nyomozást indított azok kiletének megállapítására, akik a múlt héten több piros szekfűs, vörös szalagos csokrot rendeltek a Nizzai-virágcsarnokban a Munkás Otthonban rendezett bankettre s azokat közszemlére tették ki, ami osztatlan felháborodást keltett.

A nyomozást *Papp* Lajos rendőrfogalmazó vezetésével a Kovácsdetektívcsoporthoz végezte s tegnap már eredményt is értek el. Sikeresen megállapítani, hogy a csokrokat *Müller*

Antal, Teleki-utca 52. szám alatt lakó szabó rendelte meg; ő volt a tüntető csokrok megrendelője s értelmi szerzője is. Müller ellen az eljárás folyamatban van. *Valószínűleg internálni fogják.*

A Munkás-Otthonban elmondott izgatató tartalmu beszédek ügyében tovább folyik a nyomozás s most már biztos alap van a rendőrség kezében. Érdekes, hogy mióta a rendőrség erős kézzel belenyúlt a darázs-fészekbe, alább hagyott a piros szekfűvel való tüntető hivalkodás.

Ötven éve alakították meg a debreceni nyomdászok segélyző egyesületét

— Augusztus 13-án lesz a jubiláris ünnepség —

Nagy jelentőségű jóléti intézményük félszázados fennállásának, az alapítás napja ötvenedik fordulójának megünneplésére készülnek a debreceni nyomdászok. Segélyző Egyesületüket 1872. augusztus 4-én alakították meg s ez idő óta állandóan működésben van. Ez évi augusztus hó 13-án nagyszabású ünnepély keretében emlékeztetéssel óhajtik tenni e félszázados fennállást.

A 48—49-iki szabadságharc utáni abszolutisztikus korszak kiméletlenül dolgozott abban az irányban, hogy a „rebélis” magyarság részére mindenféle társulást lehetetlenné tegyen. A 60—70-es években azonban már némileg szabadabb szellő fujdogált, s ekkor egymásután alapították hazánk nagyobb városaiban a nyomdászok úgynevezett Beteg- és utassegélyező-egyesületeit. Abban az időben csak ennyire mehettek az önszegélyezés terén, jöllehet „Utassegélyező-pénztárt” a debreceni városi nyomda személyzete már a múlt század kezdete óta tartott fenn, de ez csupán arra szolgált, hogy a Debrecenen átutazó nyomdászokat segítse.

A debreceni nyomdászok Segélyző Egyesületének megalakulásán 28-an vettek részt, akik közül most már talán csak *Ember* Lajos nyug. városi nyomdai művezető él, mint rokkant nyomdász egyleti tag.

Amint Magyarország mind szabadabb élet kezdődött, oly mértékben fejlődhetek a nyomdászok segélyző-egyesületei is. Az 1878-ban pünkösztkor Budapesten tartott első magyar országos nyomdászgyűlésen határozatilag kimondatott, hogy az országot 9 kerületre osztják. Ezek egyikének székhelye Debrecen lett. A ma is fennálló és nagy tevékenységet kifejtő nyomdász-egylet országossá tételének eszméje Debrecen-

ből indult ki még 1881-ben és megrendítője néhai *Kenderessy* Lajos volt. A budapesti és vidéki nyomdász egyletek országosítása azonban csak az 1887. év végén valósulhatott meg.

De mindinkább szükségesnek mutatkozott Önképző-Egyesület alakítása is, amelynek célja a tagok szellemi és technikai kiképzetése volt. Ennek alakuló gyűlése 1872. december 15-re esett. A jóváhagyott alapszabályok 2. §-a szerint cél volt az is, hogy „népszerű, tudományos és technikai felolvasásokat rendez, nyelvészeti órákat tart, könyvtárt és olvasókört alapít s társas összejöveteleket rendez.”

Később a debreceni nyomdászok egyrésze megalapította előbb a Debreceni Könyvnyomdászok Szakegyesületét, majd a budapesti és vidéki Szakegyesületek országosítása alkalmával a debreceni is belépett az országos Szakegyesületbe. — A Szakegyesületek országosításának eszméje is debreceni nyomdászoktól ered.

A világháboru alatt és azóta is áldásos tevékenységű segélyezéseket eszközölt a debreceni nyomdász-egylet. Volt idő, mikor a nyomdai munkások mindegyike hetenként csak három napot dolgozott, hogy a világháboru idején beállott nagymérvű munkahiány dacára is mindenki legalább félheti fizetést kaphasson. Ily egyéni áldozatot az öszszesség érdekében talán egyetlenegy társadalmi osztály sem hozott.

A kivánatos összetartás ma is oly nagy a nyomdai munkásság között, hogy az például szolgálhat minden társadalmi osztály számára. A háboru alatt munkanélkülieket, rokkantakat s a hadbavonultak tagjait rendszeresen segélyezik a háboruban elhaltak családtagjait.

A segélyző-Egyesület fennállásának félszázados jubileumi ünnepségein a város egész társadalma részt vesz s nemcsak adományaival bizonyára támogatására siet ezen valóban humánus célú egyesületnek, hogy az még fokozottabb mértékben teljesíthesse a jótékonyág terén kifejtett áldásos működését.

A Baross-szövetség közgyűlése

Szombaton, 15-én érkezik Debrecenbe *Rausch* Aladár, a Baross Szövetség budapesti elnöke és dr. *Kossalka* János igazgató, hogy az itten fiók 16-án, vasárnap tartandó közgyűlésén résztvegyenek. Megérkezésük napján a debreceni fiók este 8 órai kezdettel az Angol Királynő éttermében társas összejövetelt tart, amelyen a budapesti vendégek személyes jó barátai és tisztelői is résztvesznek.

A szövetség másnap, f. hó 16-án délelőtt 10 órai kezdettel tartja közgyűlését a Kereskedő Társulat dísztermében. A közgyűlésen fog a fiók állást foglalni a szövetkezetek tultengése, a bankhitelezés mai hatálatlan rendszere és a bankoknak áruüzletekkel való foglalkozása ellen. Mivel a mai bankpolitika nemcsak a termelőket, iparosokat, kereskedőket, hanem a fogyasztók minden rétegét is közelről érinti, mindenütt nagy várakozással néznek ezen állásfoglalás elé.

A Baross Szövetség ezuton is felkéri tagjait, levelező tagjait, a szövetségnek és vendégeinek barátait, hogy úgy a társasösszejöveteleken, mint a közgyűlésen minél nagyobb számmal résztvenni szíveskedjenek.

Meglopott kintornás

Aki a multját a mellére teszi

Bodnár József tokaji hivatásos kintornás, aki kapott verklejével faluról-falura járt, legutóbb Hajduhadházon szerepelt. Azonban a hajduhadházi hölgyközönség nem volt megelégedve sem a legújabb verklej-lemezekkel, sem kissé kopottas ruházatával s ő, mivel a közönség igényét mindig ki akarta elégíteni, bejött Debrecenbe, s a zsibvásárba vett új fekete öltönyt s a legújabb modern keringő, simmy tánclemezeket.

Hazafelé menet, betért egyik koresmába s ott beborozott. Utközben rendkívül elálmosodott a bor hatása alatt, lefeküdt a Kossuth-utcai temetőnél s ott elnyomta az álom. Előzőleg feje alá helyezte az új öltönyt, az új lemezeket, pénztárcáját, míg kintornás igazolványát a mellére tette, hogy ha valaki odamegy és felakarja költeni, lássa kívül van dolga s nehogy felkeltse. Pénztárcájában háromezer korona volt.

Mikor felébredt, meglepetve látta, hogy összes holmiját, lemezt, igazolványt ellopták. Kétségbeesve tett feljelentést a rendőrségen, ahol dr. *Mayer* Andor ügyeleti tiszt vette fel a panaszt.

Elmondotta, hogy legjobban az igazolványát sajnálja, amelyben le van írva a multja, eddigi sikerökben gazdag működése. A rendőrség nyomoz a tolvaj után.

Kulcsár Imre és Fia

Mindenféle katonai és egyenruházati

EGYHAZ-TÉR 4. SZ. Tud. egyetemi-, leány- és fiu deák sapkagyártás.

Egyedüli szaküzlet. N. gytempl. jobbra.

Munkakötelezettség

A háboru befejezése óta több alkalomban, ahol a győztesek diktátuma a védkötelezettséget megszüntette, foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a *védkötelezettség helyébe a munkakötelezettséget* rendszeresítsék. Bulgária ezt már meg is valósította és már Németország is közel jár a megvalósításhoz. Itt úgy tervezik, hogy a nép valamennyi rétegére kiterjeszteni, a nőkre is megfelelő munkakörrel. A jellemképzés, fegyelmelés és a hazafias érzés ápolása mellett nagy súlyt vetnének a tervezők a testedzésre is.

Svájcban a kötelező katonai szolgálattal továbbra is fennmaradt s ennek ellenére ott is komolyan foglalkoznak a német tervezet mintájára való munkakötelezettség behozatalának eszméjével. Ők is fel akarják használni ezt a módot, mint a németek, a hazafias szellem, az együttérzés fejlesztésére, megakarják így ismertetni a városi ifjúságot a földműves munkával és viszont. És emellett a testedzés ügyét is akarják szolgálni.

Németországban ezt a lekötést egy évre tervezik, Svájcban pedig az ott jelenleg fennálló védkötelezettségnek megfelelően csupán félévre.

Gazdasági talpraállításunkról

egy gazdasági szakember a minap a következőket mondotta:

Nagy hiba, hogy a világkereskedelmi kérdéseket nem méltatjuk kellő figyelemre, pedig földrajzi fekvésünk és összes körülményeink ugyyszólván predestinálnak arra, hogy a Nyugat és Kelet között oranzitókereskedelmnek közvetítői legyünk. A dunai kikötő épülése e tekintetben kedvező kilátásokat nyit meg számunkra s reménnyel nézünk a jövő felé.

A legnagyobb probléma, amely így megoldatlanul magyar gazdasági életünkre nagyon bémítóan hat, *penzügyünk* rendezésének kérdése. Erőnk, nemzeti vagyonunk folyton fogy, mult évi kiviteli mérlegünk 20 milliárd passzívja azt mutatja, hogy ennyivel csökkent nemzeti vagyonunk, ehhez még hozzájárul az, hogy *nagyon sokan többet költenek az életre*, fényűzőbben élnek, mint valaha, így a termelésre mind kevesebb tőkét fordítanak, a termelés folyton csökken.

Államháztartásunk is óriási hiánnyal küzd, szükséges kiadásait nem bírja adók után beszédni, anélkül, hogy az állampolgárokat tönkre ne tenné; *nincs más hátra tehát, mint a bankóprás használata*. Ez pedig, hogy hova vezet, mutatja Ausztria elrettentő példája.

Külföldi kölcsönben nem bízhatunk, mert megbizonyosodhattunk már afelől, hogy *senki a mi bajunkkal nem törődik; magunknak kell segíteni magunkon*.

Meg kell szüntetni minden olyan kiadást, amely az állam fenntartására és kulturánk, gazdasági haladásunk előmozdítására nem feltétlenül szükséges; tervszerű okos gazdasági politikával oda kell hatnunk, hogy a többtermelés előmozdításával az állampolgárok jövedelmeit fokozzuk, így az adójövedelmet is növelve, az államháztartás költségeinek fedezésére ne kelljen kétélű fegyverhez: a bankjegyszaporítás végzetes eszközéhez nyulni.

Debrecen város közgyűlése a választójog szűkítését kívánja

Felirat a nemzetgyűléshez és a kormányhoz

Nagy vihart vert fel és szenvedélyes vitát provokált a tegnapi városi közgyűlésen Balog István és társának következő indítványa:

— Amennyiben, különösen a törvényhatósági városokban lefolyt nemzetgyűlési választások előre vetették árnyékát annak, hogy a mai választójogi rendszer fenntartása minő veszedelmeket rejt magában és minden tárgyilagosan gondolkodó embert meggyőzhettek arról, hogy a veszített háboru, forradalom és megszállás után még mindig forrongó Csonkamagyarországon a megalkotandó választójog terjedelmének és a szavazás módjának nem a győztes nyugati államok példájára, nem is a teória szerint kell igazodni, hanem az ország és a nemzet különleges helyzete és különös viszonyai kell, hogy e tekintetben irányadók legyenek.

A nemzetgyűlésnek különös gondot kell arra fordítani, hogy az új választójogi törvény olyan legyen, hogy annak alapján *csak hazafias és tanulsagoknál fogva vezető szerepre hivatott egyének kerülhessenek be az alkotmány sáncába*.

Mindezek alapján indítványozzuk, miszerint írjon fel a törvényhatósági bizottság a nemzetgyűléshez és a m. kir. kormányhoz azirant, hogy az elmondottakat a választójogi törvény újraalkotásánál figyelembevenni méltóztassék. Egyidejűleg indítványozzuk, hogy ezen felirat hasonló szellemű felirattal való támogatása céljából az összes törvényhatóságoknak megküldessék.

Az aláírók

Aláírva: Balogh István, Ungvári József, Poroszlay László, Nagy József, dr Szabó Mihály, Ekly József, Kertész Imre, Kernhoffer József, Kaszanyitzky Endre, Gyarmathy István, dr Nyiri Ernő, Kenyeres Ernő, Rick Antal, Somossy László, Sztankay F. Béla, Pálffy Gábor, Sesztina Jenő, Csanak János, Schlachta János, Kontsek Kornél, Uhlarik Béla, dr Kiss Gyula, Bosznay Dezső, Bakóczy Gábor, Polgáry Imre, ifj. Jóna János, Benkő János, Náduvay Lajos, Félegyházy János, Wilhelms Emil, Than Gyula, Komlóssy Dezső, Kemény Mór, dr Kölcsény Sándor, Kertész István.

A tanácsi javaslat elfogadásra ajánlotta a feliratot.

Balogh István röviden megindokolta a felirat szükségességét. Debrecen polgárságának — mondotta — nincs egyáltalában képviselőjei.

Szóllós Dezső: Na, na, Debrecen választotta őket!

A javaslat ellen

Márk Endre hosszabban foglalkozik a felirattal. A feliratot nem tartja időszerűnek most, a választási eredmények után. Aki a hazáját szereti, azon kell gondolkoznia, miképen tudunk békességre jutni s mégis a választások után azzal kezdjük, hogy küldöttséggel megyünk fel Budapestre a miniszterelnökhöz. Debrecen nem szerzett vele dicsőséget. Nem volt erre semmi szükség. Megint meg akarják hurcolni Debrecen? (Nagy zaj)

— Ha a választás elmult volna régen s már teljes lenne a belső béke, akkor talán tárgyalhatnánk

ilyenről is. Nem helyes a tüzzel játszani.

Szembeállítanánk a város lakosságát egymással, a városunkkal s az ország közvéleményével. Indítványozom, vegyük le a javaslatot a napirendről.

A felirat mellett

A felirat mellett Benkő János szólal fel. A mai generáció szégyene Csonkamagyarország. Ezt a megmaradt Magyarországot tovább kísérleti nyulként kezelni nem szabad, nem lehet. A választásokból meg lehet állapítani, hogy a nép nem érett még meg annyira, hogy önállóan gondolkodjék. Sok polgár azért szavazott a szociáldemokratára, mert a szomszédja is oda szavazott. Nemcsak a szervezett munkás, hanem a polgárság is oda szavazott. Nincs meg a fegyelem bennük. A javaslatot elfogadják.

Szántó Sámuel a felirat ellen beszél, amely nem időszerű. Inkább a drágasággal kellene foglalkozni.

Közbekialtás: a bankok csindlják!

Ekly József a felirat mellett foglal állást. Erősen kikél az adóhivatali tisztviselők ellen, akik a választási névjegyzéket összeállították s akik igen sok polgárosszonyt kihagytak a jegyzékből.

Freund Jenő a felirat ellen foglal állást, bár ő konzervatív álláspontu. Bakóczy Gábor örömmel üdvözli a feliratot.

Szavazás ellene

Az elnök ezután szavazásra teszi fel a kérdést. A feliratot elfogadták 69-en, a napirendről való levétel mellett foglaltak állást 26-an.

A felirat ellen szavaztak: Bacsó Dezső, Bernfeld Sámuel, Biczó Gyula, Emerich Zsigmond, Frank Izidor, Frank József, Freund Jenő, Kertész János, Kórh Vilmos, Lencz Géza, Lindenfeld Jenő, Márk Endre, Pálffy Gábor, Rankai Jenő, Schwartz Vilmos, Steinfeld István, Szántó Sámuel, Szöllös Dezső, Ullmann Salamon, Ungerleider Gábor, Vadon Sándor, Waldmann Imre, Weisz Bertalan, Zelinger Ede.

Mellette

A felirat mellett a jelenvolt aláírókon kívül: Aczél Géza, Ary Lajos, Benkő Lajos, Csapó Lajos, Csáky János, Csobán Endre, Csűrös Ferenc, Csóka Sámuel, Dóczy Emil, Haendel Vilmos, Horváth András, ifj. Horváth János, Kardos László, Kecskés István, Kiss Kálmán, Kondor Kálmán, Kovács Kálmán, Kiss Sándor, Lehmann László, Magoss György, Márton Gyula, Mayer Jenő, Medgyaszay Miklós, ifj. Nagy Lajos, Nagy Pál, Németh Nándor, Nagy Sándor, Polgáry József, Rochlitz Artur, Rostás István, Rother Ernő, Salánki Ferenc, Sebestyén László, Szabó Elek, Surgoth Jenő, Tatay Zoltán, Tóth Emil, Tóth István, Török Péter, Vargha Elemér, Varga Imre, Vass Károly, Vásáry István, Vilmányi Imre, Zöld József, Bruckner Ernő.

Obstrukciós hangulat

A névszerinti szavazás nagy izgalom közepette folyt le. Márk Endre a szavazás eredménye után az elnöki enunciaciót várta abban a reményben, hogy csak a napirendre tüzést fogadták el, nem pedig a feliratot magát, így most a részle-

letes tárgyalása következik. Az volt a hangulat, hogy talán *obstruálni fognak*.

Miskolczy Lajos főispán azonban elnöki enunciaciójával megoldotta a kérdést, kijelentvén, hogy a közgyűlés többsége *nem vette le a napirendről a javaslatot, hanem azt elfogadta*.

Márk Endre: Én csak az elnöki enunciaciót vártam, s most már határozatot hoztak. Mi nem fogadtuk el. Ekly József! Obstruálni szerettek volna...

A kisebbségben maradt tábor nagy része erre kivonult a tereméből, de csakhamar visszajöttek. A többség pedig zajosan éljenezte a javaslat elfogadását.

Kritikus a német helyzet

Berlin, július 9. Az a felszólítás, melyet a német néppártiakhoz a centrum és a demokraták intéztek, hogy a német néppárt vegyen részt a kormánykoalícióban, tudvalevőleg a német néppárt részéről elvi beleegyezéssel jart.

A német néppárt beleegyező válasza következtében az *anélkül is súlyos helyzet még inkább kiélesedett. A szociáldemokraták felfogása szerint a koalíciós kormány csak baloldali irányzatú lehet*.

A politikai helyzet válságos, a szakszervezetek vezetősége azzal akar a polgári pártokra nyomást gyakorolni, hogy a jövő kedde *ismét tüntető általános sztrájkot rendez az egész birodalom területén*.

Berlin München ellen

Berlin, július 8. (A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefonjelentése.)

Koester német birodalmi külügyminiszter tudatta Müller bajor tartományi akkreditált képviselővel, hogy a birodalmi kormány tiltakozó jegyzéket küldött a bajor kormánynak ama nyilatkozatával szemben, melyben a bajor kormány a birodalmi elnöknek a kivételes rendszabályok életbeléptetéséről szóló rendeletét Bajorországra nézve érvénytelennek mondja.

Általános sztrájk

Berlin, július 8. (A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefonjelentése.)

A nyomdászsztrájk még mindig nem szűnt meg. Ma a késő délután folyamán tárgyalásra gyűltek össze az érdekképviselők, amely az éjjeli órákban még tart és így még egyáltalában nem bizonyos, hogy a berlini lapok a legközelebbi napokban megjelenhetnek.

A hírlap nélkül való állapot egyik legsúlyosabb következménye, hogy Berlin és az egész birodalom lakossága ki van szolgáltatva a vad és kósza híreknek. Ma például elterjedt az a hír, hogy kedden általános sztrájk lesz egész Németország területén. Egy másik verzió szerint az általános sztrájk csak Berliare terjedne ki.

Bizonyosat senki sem tud, csak az az egy nyilvánvaló az események forgatagában, hogy a politikai és társadalmi helyzet az egész birodalomban teljesen zavaros és egyáltalában nem ad reménységet a közeli kibontakozásra.

Nincs aki állithatja, hogy a Pyram cipőkrémmel jobb is létezik.

Héjjas Iván és a keresztyén lapok

Evek óta legendás név az országban a Héjjas Iváné. Sok mende-monda fűződik hozzá. Neve fogalomná lett. Ő maga pedig veres posztó a zsidóság szemében. Az orgoványi bűnügy tárgyalásával kapcsolatban a zsidó lapok többé-kevésbé leplezetten mutogattak rá, mint bünszerzőre. Mindenáron a vadlottak padjára szerették volna ültetni. Ennek azonban az amnesztia utját állotta.

A zsidó lapok tajtékzó tetemre hívása arra indította épen a legerőteljesebben nemzeti irányú fővárosi lapokat, hogy Héjjas Iván személyével és az ellenforradalom idején teljesített szolgálataival tündető rokonszeny hangján foglalkozzanak. A két legintranszigenőbb keresztyén lapnak: a Szózat-nak és a Nép-nek egy-egy cikkében a vizsgálóbíró bűncselekmény feldicsérését látta ezért intézkedett a két lap illető számának lefoglalása iránt.

Erről szól alábbi hírünk:

Budapest, július 8. Dr. Mediese Medvés István kir. törvényszéki vizsgálóbíró a mai napon kelt határozatával a „Szózat” című politikai napilap 1922 évi július 8-ról keltezett számának bírói lefoglalását a „Héjjas Iván” című közlemény tartalma miatt elrendelte.

Továbbá ugyancsak a nevezett vizsgálóbíró a „Nép” című politikai napilap 1922. évi július 9-ről keltezett számának bírói lefoglalását a „Beszélgetés Héjjas Ivánnal” című cikke miatt elrendelte. A vizsgálóbíró az ügyesség indítványának megfelelően mindkét cikk tartalmában sajtó útján elkövetett büntető és büntető feldicsérése vétségének jelenségét látja fennforogni.

Az elrendelt lefoglalás foganatosítása iránt a vizsgálóbíró utján az ügyesség a budapesti államrendőrség főkapitányát kereste meg.

Másik tudósítónk azzal a tegnapi híradásunkkal kapcsolatban, mely szerint Héjjas Iván kijelentette, hogy nem reflektál az amnesztia kedvezményére, mert neki kegyelemre semmi szüksége nincs. A tudósítás itt következik.

Héjjas Iván volt tartalékos főhadnagynak, a hírlapokban megjelent nyilatkozata tárgyában illetékes helyről szerzett információ alapján közli a M.T.I., hogy az ismert tényálláshoz képest, miután olyan körülmény nem merült fel, amelyből távolról is következtetni lehetett volna arra, hogy a nevezettet anyagi érdek vezette volna és így tehát a 32608 (XIII) 1921. körrendeletben foglalt feltételek nem forogtak fenn, tehát közkegyelemben volt részesítendő.

A közkegyelemben való részesítés kizárja a bűnvádi eljárást, valamint azt is, hogy az illető, a kegyelem elfogadása, vagy el nem fogadása tárgyában meghallgattassék. A trianoni béke folyamánként alkotott új honvédségi törvény szerint, mint volt tartalékos tiszt ellen a becsületügyi szabályzat idevonatkozó rendelkezései lesznek alkalmazandók.

Budapest, jul. 8. A MOT munkatársa kérdést intézett Zsilinszky Endréhez a Szózat politikai irányítójához, aki a következőket mondotta a Szózat elkobzására vonatkozólag.

— Kádár Lehelt én szólítottam fel, hogy cikket írjon Héjjas Ivánról. Kádár Lehelnek a cikk megírásánál

az volt a célja, hogy Héjjas Iván egyéniségét és nevét megvédjék azon törekvések ellen, amelyek a multban is, de az orgoványi tárgyalása során megnyilvánult iránta, hogy a sárba rántsák le. Akik Héjjas Ivánra bosszút kiáltanak, maguk sem tudják, hogy Héjjasnak milyen érdemei vannak, különösen a nyugat-magyarországi harcokból kifolyólag. Ha Héjjas Iván nem lett volna, a tömeghangulat sokkal véresebben

nyilatkozott volna meg a kommün vétkesei iránt és így Héjjasnak köszönhető, hogy a kommün utáni idők nagyobb áldozatokat nem követeltek.

— Ami a miniszterelnök ur válaszat illeti Berky Gyula kérdésére, abba természetesen nemcsak mint nemzetgyűlési képviselő és az egységspárt tagja, de mint a Szózat politikai irányítója, politikai vezérem iránt érzett tiszteletből megnyugszom.

Álhir bajor restaurációról

Berlin, jul. 7. A Hajdúföld bécsi tudósítójától. A nyomdászsztrájk következtében előálló kényszerű hírhíány a legvadabb híreszteléseknek ad tapot, amelyek legelőször a népretegek hangulatának és a bekövetkező események várásának, sőt vágyásának hű kifejezői. Így a mai aapon elterjedt, hogy Münchenben megtörtént a restauráció és visszaállították a monarchiát. Mint később

kiderült, a hír nagyon korainak bizonyult és a valóságnak nem felel meg, noha Bajorország hangulata alapján érthető, hogy gyorsan hitelre talált.

Berlin, július 18. (A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Müncheni illetékes körökben nem tudnak arról a tegnapi elterjedt hírről, hogy Zita özvegy királyné München területére kért volna tartózkodási engedélyt.

Jó munkát! Légy résen!

Magyar cserkészek külföldön
Holnap indulnak a debreceni fiúk

A cserkészmozgalom, amely ma már az egész világon elterjedt, mindenütt erősen hazafias szellemű: minden ország cserkészei a maguk nemzeti eszményei megvalósítására törekcsenek. Ez a hazafias szellem azonban nem zárja ki a külfölddel való barátságos érintkezést. Sőt. A cserkész szívesen keresi fel külföldi cserkésztestvéreit saját hazájában, örömmel él vele együtt táborozásain, éles szemmel törekszik megfigyelni az idegen nép életét, szokásait és műveltségét, szívesen vesz át tőle új eszméket, hogy a tanultakat azután saját hazája javára fordítsa. A cserkész azonban kívülről lovagias szellemű, készséggel fedezi fel és ismeri el ellenfelének jó tulajdonságait is és ebből is tanul, ezt is önismeretének növelésére fordítja. Ez a cserkész törekvés és felfogás teszi lehetővé azt, hogy a nyáron már élénk csere akció fejlődik ki cserkészfiaink és külföldi testvéreink között.

Egy 25 főből álló csapat már e hó 3-án indult utnak Ispanovits Sándor igazgató vezetése alatt Budapestről Finnországba s ma már az Ezertó országának szépségeiben gyönyörködik. A Magyar Cserkész Szövetség IX. kerülete a csapatba ifj. Tankó Béla és ifj. Bessenyei Lajos debreceni gimnáziumi tanulókat küldte. Egy másik magyar csapat jul. 13-án indul utnak Angliába dr. Hermann Győző tanár, a Magyar Cserkész Szövetség társelnöke vezetése alatt. Ez a szintén 25 főből álló reprezentív csapat teljes fuvós és

vonós zenekarral rendelkezik, mind-egyik tagja atléta és mindenkor kész saját erejéből cserkész vagy játékonycélra önálló matinet rendezni. Angliából viszont ugyanoly nagy csapat cserkész jön hozzánk és a Dunántul fog táborozni.

Németországba 60 főnyi csapat indul e hó 10-én Budapestről. E csapatnak nagy része a IX. (debreceni) kerület cserkészeiből kerül ki. Július 10-én, hétfőn a reggeli gyors vonattal (7 óra 21 perckor) indulnak számszerint huszan Budapestre, ahol a pesti és székesfehérvári fiúk csatlakoznak hozzájuk s a cserkész fuvós zenekar kíséretében vonulnak a hajóállomásra. A 60 főnyi csapatot Mallisch Oszkár, Debreceni Ferenc, Kanszky Márton, Manger Emil és dr. Müller Lipót tanárok, cserkésztestvérek kísérik.

A debreceni fiuktól hétfőn reggel a pályaudvaron vesznek bucsut szüleik és hozzátartozóiknak kívül debreceni cserkésztestvéreik. De hogy a nagy utra indulásuk annál ünnepeyesebb és felemelőbb legyen, megjelenését megígérte Csóka Sámuel polgármester, Ady Lajos tankerületi főigazgató, Kramer Gyula máv. főmérnök a IX. cserk. ker. elnöke, a távozó fiúk intézeteinek igazgatói és Debrecen vezető egyéniségei közül többen.

Adja Isten, hogy lelkes cserkészfiaink sokat lássanak és tanuljanak fáradságos utjukon s teljes egészségben, értékes tapasztalatokkal gazdagodva térjenek vissza hozzánk.

Zöldhitel és a gazdák eladósodása Létesítsünk gabonaraktár-szövetkezeteket!

Azok a mesék, amelyek a kisgazdaközönség hihetetlen megvagyinosodásáról forogtak közszájon, visszafelé kezdenek valóra válni; vagyis nap-nap mellett több hirt kapunk arról, hogy megindul a kisgazdák eladósodása. Ennek egyik látható jele az, hogy már kora tavasztól kezdődően nagyon sokan vettek zöldhitelt igénybe. Ügynökök jártak be a vidéket és kínálva-kínálták a gazdaközönségnek a 4-5000 korona árat a leendő termés métermázsájáért.

Mikor ezeket a szomorú tényeket itt szóvá tesszük, egyben arra mutatunk rá, hogy gazdaközönségünk e tekintetben az uzsorától nagyban

tudná magát függetleníteni, ha — nem is községenként, de körzetenként — megcsinálná a gabonaraktár-szövetkezeteket. Ez az intézmény a megszorult gazdát azután leendő termésére oicsó hitellel tudná ellátni, amelyért a termés átadásáig természetesen valami kis kamatot fizetne, ennek ellenében azonban a termés átadásakor meglévő tényleges árat élvezné.

Nagy hibája a gazdaközönségnek, hogy sohasem szeret előre gondoskodni, még önmagáról sem. Illetékes körök, elsősorban a GAEA rt., már évek óta hangoztatják a gabonaraktár-szövetkezetek szükségességét;

azonban eddig mégis csak alig néhány helyen valósult az meg. Ennek hiányát különösen a kisgazdaközönség érzi és a valóban megszorult gazdák most láthatják: hogy milyen nagy hibát követtek el, amikor az ugynevezett nehéz időkre előre berendezkedni nem igyekeztek és ilyen szövetkezetek hiával maradtak.

Ha a gabonaraktár-szövetkezetek nagy számmal létesülnének, akkor a zöldhitel nem fojtaná meg a gazdaközönséget és a gazdatársadalom a maga ura lehetne, véres verejtékének gyümölcset, egész esztendei keserves munkáinak nagyon is kockázatos hasznát valóban önmaga élvezné.

Nyomatékkal hívjuk fel gazdatársadalmunk figyelmét gabonaraktár-szövetkezetek alakítására. Ne hiányozzék ebből a szövetkezetből se a nagybirtokos, se a kisgazda, hiszen a gabonának m. n.él jobb értékesítése minden gazdának egyformán életbevágó érdeke.

A gabonaraktár-szövetkezet létesítésénél a GAEA nemcsak tanáccsal és utbaigazítással szolgál, de ugy a megépítésénél, a szervezésénél, mint a kezelésnél és vezetésnél is segítséget nyújt. A GAEA ezenfelül megfelelő előlegek és hitelek nyújtása utján nemcsak a létesítéshez járul hozzá, de lehetővé teszi, hogy a kevesebb forgatókével rendelkező gazda is akkor értékesíthesse gabonáját: mikor az ránézve a legelőnyösebbnek mutatkozik.

Gazdák! Debreceni gazdák! Létesítsetek tehát közös erővel gabonaraktár-szövetkezeteket! (V.)

Az új adójavaslatok

A tegnapi minisztertanácson Kállay Tibor pénzügyminiszter részletesen informálta a kabinetet a tervezett új adóreform alapelveiről. Ismertetése igen beható volt és épen ezért igen hosszúra nyult: a kormány tagjai részéről pedig számos hozzászólás hangzott el.

A pénzügyminiszternek pozitív előterjesztése tulajdonképpen nem volt és konkrétizált javaslatokat sem tett, csak abban állapodtak meg, hogy milyen sorrendben következzenek a javaslatok a minisztertanács elé.

Elhatározták egyuttal azt is, hogy külön minisztertanácson fogják Kállay pénzügyminiszter adóreformját letárgyalni.

A minisztertanács további folyamán adminisztratív ügyekkel foglalkoztak.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál Nagy Lajos vallásitanító lelkész, délután 5 órakor predikál Felker János s. lelkész. Kistemplomban délelőtt 10 órakor predikál Szele Jyörgy lelkész, délelőtt 11 órakor predikál dr. Lencz Géza egyetemi tanár, délután 3 órakor predikál Konrad Zoltán h. lelkész, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész, délután 5 órakor predikál Úray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Konrad Zoltán h. lelkész, délután 3 órakor predikál Nagy Lajos vallásitanító lelkész. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor predikál dr. Papp Cza lelkész, egyetemi fogalmazó, délután 3 órakor predikál Márton Sándor segédlelkész.

Homokkertben délelőtt 10 órakor predikál Nagy István vallásitanító lelkész.

A Templom Egyesület vegyes énekarának tanítási órai: hölgyek részére csütörtökön este 7-8-ig, a férfiak részére szombaton este 7-8-ig. Mindenkor a Kollégium este- és zenetermében.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3. sz.) Az istentiszteletet fojyo hó 9-én vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

Viharos városi közgyűlés

Márk Endre a zsidóünnepet űli

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt közgyűlést tartott Miskolczi Lajos főispán elnöke alatt. A bizottsági tagok feltűnő nagy számban voltak jelen — az ülés elején — végefelé azonban alig 15 tag jelenlétében pergették le a tárgysorozatot. A közgyűlés rögtön viharral kezdődött.

Az első vihar

A polgármesteri jelentésnél Márk Endre kért szót. Kérdezi, nyári szünet előtt lesz-e még rendes közgyűlés?

Csóka Sámuel polgármester helyettes: Ez tulajdonképpen a júniusi közgyűlés.

Márk Endre: Akkor most teszék szóvá bizonyos eseményt. Az a bizonyos dicsőséges pesti vállalkozás nem örököstetett meg a polgármesteri jelentésben. (Zaj, mozgás) Felkiáltások: A Bethlen-féle deputációról van szó?

Márk Endre: Másodsorban a közgyűlés időpontjáról akarok szólni. Miért tartják az utóbbi időben mindig szombaton a közgyűlést? Ennek nincs jogosult értelme. A városi törvényhatósági bizottsági tagok egyharmad része zsidó, akik várhatnának némi figyelmet.

Csóka polgármester helyettes: Beszületésavamra kijelentem, hogy a közgyűlésnek szombatra való kitűzésében nem vezetett semmiféle ilyen intenció. (Helyeslés)

Márk Endre: És a pesti dicsőséges vállalkozás? Arról nem beszél?

Csóka: Engem száz debreceni polgár kért fel, hogy a küldöttséget vezessem a miniszterelnök elé. Kijelentem, van ez a vállalkozás olyan dicsőséges, mint a bizottsági tag, volt polgármester ur multja!

Felkiáltások: Eljen Csóka! Mit akar Márk?

Erre nagy zaj tör ki:

Ekly: Ha Rassai fogadta volna a küldöttséget, az jó lett volna!

Elnöklő főispán végül is csendet csinál, azután áttérnek a napirendre.

Gazdasági középiskola

Napirend előtt Balog István (Mester-utcai) a gazdasági középiskolák fontosságát fejtegeti s kéri, tetteket lépéseket olyan irányban, hogy Debrecenben gazdasági középiskola állíttassék fel?

Csűrös Ferenc dr kultúratanácsnok megnyugtató választ adott. Vass József kultuszminiszter már kidolgoztatott egy tervezetet, mely szerint a IV. polgári elvégzésére volna építve a gazdasági középiskola. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet még nem jelent meg. Ha Debrecenben fogják elhelyezni az egyik gazdasági középiskolát, ami biztosra vehető, nagy akadály lesz még majd az elhelyezés kérdése, tekintve a nagy helyiséghiányt, de számít a gazdaságosság megértő támogatására.

Kisegítő kórházak

Zelinger Ede interpellál ezután a kisegítő kórházak ügyében. A kórházat az egyetemi klinika vette át, de az egyetem válogat a betegek felvételénél; csak olyan beteget vesz fel, amilyen neki megfelel.

— Debrecenben igen sok közkórházra szoruló beteg nem kap felvételt s emiatt a tisztiorvosok körében is igen sok a panasz. Sok szegény

ember ezek véleménye szerint gyógykezelés nélkül pusztul el. Kérdezi, mit szándékozik tenni a város ennek a szegényteljes állapotnak a megszüntetésére?

Tóth Emil dr tanácsnok kijelenti válaszában, hogy tudomása van a városnak az anomáliákról. A kisegítő kórházat a nyulási barakkban akarták elhelyezni az egyetem ajánlatára, de a barakkot a csendőrség elfoglalta. A csendőrség végre kiűritett 3 helyiséget, de most a várművelés tartja elfoglalva. A tárgyalások most is folynak. Zelinger Ede válaszában kijelenti, hogy ő a barakk kiűritéséről a napokban tárgyalat Kratochvíl Károly körletparancsnokkal, aki a legnagyobb előzetekénységgel állott rendelkezésére. De a katonai körök véleménye szerint azok a barakkok nem alkalmasak kórház céljaira.

Tóth Emil dr: Az egyetemi orvosok alkalmasnak találták.

Zelinger Ede: A választ nem veszem tudomásul.

A közgyűlés azonban a választ tudomásul vette.

Csak tudomásul . . .

Vass Károly tanácsnok ezután betejeszti gróf Bethlen István miniszterelnöknek a kormány újajajakításáról, Rakovszky Iván belügyminiszter és Szabó István (nagyatádi) földművelésügyi miniszternek kinevezésükről szóló leiratot, s indítványozza, hogy a tudomásulvétel mellett üdvözöljék őket kinevezésük alkalmával.

Gróf Degenfeld József: Indítványozom, hogy csak egyszerűen vegyük tudomásul, üdvözölni semmi esetre sem.

A közgyűlés ilyen értelemben határoz.

Tudomásul veszik Mayer János lemondását bejelentő leiratot is.

Közüzemi pótlék

Tudomásul veszik a belügyminiszter leiratát a közüzemi pótlék szabályrendeletének módosításáról s az átdolgozott szabályzatot felterjesztik életbe léptetés végett. A közüzemi pótlék ezek szerint 54 százalékos lesz.

Egyhangú lelkesedéssel csatlakoznak Sopron város és Szatmár-megye átiratához a nagyhatalmak által Csonka-Magyarországtól követelt jóvátételi elleni tiltakozás tárgyában és a határkiigazítások körül elkövetett sérelmek orvoslása érdekében.

A betegsegélyző

Sopron vármegye átirata felett, hogy a vallásos szertartások tárgyait képező cikkeket csak keresztényen kereshetők árúthassák, a közgyűlés napirendre tér. Tudomásul veszi a közgyűlés a tanács előterjesztéseit a népjóléti miniszternek a városi tisztiorvosoknak a Munkásbetegsegélyező pénztárhoz szolgáltatásra kirendelő leiratáról, mely szerint a kerületi tisztiorvosoknak megtiltották a Munkásbetegsegélyező pénztári szolgálatot s egyben felír a közgyűlés a miniszterhez s megsürgeti a betegsegélyező pénztár orvosi ügyének rendezését. A lakásépítés előmozdítását célzó rendelet módosítása tárgyalása során Nagy Pál indítványozta, hogy irjanak fel a lakásforgalom szabaddtételéért. A közgyűlés ezt elfogadja. A közügyi kötelekbe való felvétel díját ezértól—százezer koronáig terjedő-

leg állapíttassék meg. Tudomásul veszik a tűzifaszükséglet biztosítása végett kötött szerződéseket s erre az államtól 30—40 millió hitelt kérnek, míg a Debrecen Patronage Egyesület kérelmét, hogy a részére átengedett két házastelek helyett a Bethlen-utca 39 számú házasteleket engedjék át neki, elutasítják.

Felemlik a városi tisztviselők kiküldetési napidíjait és utiátalányait, a pótmunkák díjazását, engedélyezik a gyermekügyi segélyt.

Ismét a zenede

Nagyobb vitát provokált Zelinger Ede indítványa P. Nagy Zoltán feyelmi ügyében.

Zelinger indítványozza, járjanak el a miniszternél, hogy P. Nagy Zoltán, akit állásvesztésre ítelt a belügyminiszter, a zenedei tanítás érdekében helyezze vissza állásába s a többi tanár feyelmi ügyének elintézése s a közbenjárásra küldött-seget vagy legalább is egy bizottsági tagot küldjenek fel a miniszterhez. A tanács azt javasolja, hogy csak egyszerű feliratot intézzenek.

Zelinger Ede kijelenti, hogy P. Nagy Zoltán ellen hajsza indítottak. Miskolczi főispán elnök: Kérem, jögerős belügyminiszteri ítéletről van szó, ne méltóztassék azt hajsza nevezni!

Zelinger Ede erre az elnökkel kezd vitatkozni, mire Miskolczi főispán figyelmezteti. Ekly József: Hogy felesel! (Derűlttség).

Zelinger Ekly felé: — Ne méltóztassék engem guny tárgyává tenni. (Hosszantartó, zajos derűlttség). A közgyűlés Zelingerrel szemben a tanács javaslatát fogadta el.

Az előjáróság

A pótmunkák díjazásának tárgyalásánál Márk Endre az előjáróság szervezetével foglalkozik s kéri, milyen viszonyban van a közgyűléssel: joga van-e Rostás István főkapitányuk a közgyűlésen megjelenni, szavazni, jöllehet, az az állása, amely erre feljogosította, megszünt, Harmiac nap alatt jelentést kér.

Rostás István lendülettel beszéden tanította ki a kákán is csomót kereső Márk Endrét. Az előjáróság hatalmas munkát végez közmegelegedésre, az akták száma már 26 ezernél tart. Most van kidolgozás alatt az a tervezet, amely az előjáróságot elsőfoku közigazgatási hatósággá szervezi át. Ezután Márk Endre személyes támadásaival foglalkozik.

— A volt polgármester engem nyugdíjba akar küldeni, hogy mi okból, nem akarom szellőztetni. Hát igenis, szívesen megyek nyugdíjba, mert ma tisztviselőnek lenni kő, közpályán lenni szenvedés s érzem magam olyan erősnek, hogy magán-uton négyszer annyit keresek, mint most. Én nem akarok kérkedni, de sokat tettem Debrecen érdekében, nem voltam Debrecen kárára. (Eljenzés.)

Gyermeküdülő-telep

A debreceni Közjótékonsági Egyesületnek a közgyűlés megszavazza a Nagyerdőn létesítendő üdülőtelep céljaira 10 hold földet díjmentesen, míg 108 ezer koronát alapítványképen ad.

Elutasítja a közgyűlés a tisztiorvosok kérelmét lakás, pénzpótlék, ingyen tűzifa és ingyen villamos világítás engedélyezése iránt. A tisztiorvosok kérelmének részbeni teljesítése mellett szólaltak fel Márk Endre, Csáky János, Tüdős Kálmán. A Vakokat Gyámoló Egyesület-

nek rögtön segélyképen ezer, ezenkívül évi 300 koronát, a MEFHOSz támogatására 5 ezer koronát szavaznak meg, míg a Bethlen Gábor Kör alapító tagságát 2 ezer koronával váltják meg.

Márkus Jenő azon kérelmét, hogy a Ferenc József-ut 26—28. számú bérház pincehelyiségét, ahol 5 kávéházat akar létesíteni, 15 évre évi 35 ezer koronáért adja a közgyűlés neki bérbe, Ekly József indítványára elutasítják s a pincehelyiség bérletére árverést hirdetnek.

Több apró ügy letárgyalása után a közgyűlés egy óra után véget ért.

Könyvnyomda Piac-u. 59.

Olcso
Szép
munka

NAPIREND

1922

julius 9 — Vasárnap

A Meteorológiai Intézet időjósolata: Egyelőre tulnyomóan derült, száraz és meleg idő várható.

Prot.: Lukrécia. Kath.: Anataztázia. Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—12-ig.

Városi muzeum nyitva d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Városi Képtár nyitva d. e. 10—1-ig.

Csokonai-színház Vendrey Ferenc felléptével este nyolc órakor „Ezüst pille”; délután fél 4 órakor „Ezred apja”.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban

A cipésziparosok anyagbeszerző szövetkezte közgyűlése az ipartestületben d. e. 10 órakor.

Az ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor Piac-u. 26B, I. emelet.

A debreceni Kertész Egyesület közgyűlése a város háza kistanácstermében d. e. fél 11 órakor.

A katonazenekar hangversenye este fél 9 órakor az Arany Bikában

A Vasutas Sport Club 20 éves jubileumi ünnepsége (atletikai verseny és footballmérkőzés) délután 4 órakor a diószegi uti pályán.

A Katolikus Kultur Ház Részvénytársaság alapító tagjainak és részvényjegzőinek értekezlete d. u. 5 órakor a katolikus főgimnázium dísztermében.

A Vasutas Sport Club jubileumi matinéja a Csokonai-színházban délelőtt 11 órakor.

1922

julius 10 — Hétfő

Prot.: Amália. Kath.: Amália. Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Ezüst pille”.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

A Keresztény Nemzeti Liga választmányi ülése d. u. 6 órakor a városháza tanácstermében.

A borbély- és fodrászmesterek szakosztályi ülése este 8 órakor.

HIREK

— **Az új lakásrendeletre** való figyelemmel, mely f. hó 7-én megjelent, a Baross Szövetség értesíti tagjait, hogy ügyésze dr. Kovács Jenő ügyvéd ur, a szövetségi helyiségben (Piac-u. 8. sz.) f. hó 10-én délután 6 órakor ingyenes jogi felvilágosítást ad.

— **Élőállat- és gazdasági kereskedelmi vállalat** elnevezés alatt új adásvételi és forgalmi iroda nyílt Debrecenben. A cég főnöke Szitek József, kit agilitásáról, hozzáértéséről és megbízhatóságáról kiterjedt körben elnyösen ismernek. A vállalat üzletköre tág terjedelmű, a mennyiben magában foglalja mezőgazdaságunk állatainak, így például baromfinak, lónak, juhok, marhának, sertésnek stb., továbbá az összes mezőgazdasági terményeknek, így például búzának, rozsoknak, kukoricának, burgonyának, szénának, lóherének stb. stb. vételét, eladását és közvetítését. Foglalkozik ezenfelül mindennemű mezőgazdasági felszerelések, berendezések, kellékek, valamint élőállati termékek adásvételével és értékesítésével, és általában bármilyen, a gazdasági élettel vonatkozásban álló adásvétellel és közvetítéssel, és mindezekkel felmerülő ügyletkötések és szerződések létrehozásával. A cég jogtanácsosi tisztét dr. Szilágyi Imre vállalta el. Kereskedelmi iroda: Kossuth-u. 11. Jogtanácsosi iroda: Piac-u. 10. I. T. lefon 10-10. A vállalatot gazdaközönségünk figyelmébe ajánljuk.

— **Életunt taligás.** A debreceni taligások egyik közismert tagja, Pataki András, Zádor-utca 25. szám alatti lakásán tegnap felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már kiszenvedett. Tettének oka betegsége.

— **A Ker. Nemzeti Liga** debreceni osztagja f. hó 10-én, hétfőn délután 6 órakor a városháza kis anácstermében rendes havi választmányi ülést tart. Külön meghívókat nem bocsátunk ki. A közgyűlésen megválasztott új választmányi tagokat kérjük ünnepélyes beiktatásuk végett okvetlenül megjelenni. Dr. Pórszász Károly főtitkár.

— **A Vasutas Sport Club** ünnepi matinéja délelőtt 11 órakor lesz a Csokonai-színházban rendkívül érdekes s művészi programmal. Szerepelnek Pálffy Béla apát ünnepi beszéddel, Székely Józsi, Kálmán Mancsi, Heltay Andor, Unger István, a vasutas dalárda és zenekar, Vadkerty Endre vig. monológjával stb. Jegyek fél 9 órától reggel a Csokonai-színház pénztáránál. A matiné rendkívül nagy érdeklődés előzi meg.

— **Középiskolát végzett** fiatalember vagy uileány gyakornoknak fizetéssel felvétetik Antalffy József könyvtáreskedésében.

— **T. hirdetőinket** fölkérjük, hogy a Hajdúföld részére szánt hirdetéseket legkésőbb délután fél 6 óráig sziveskedjenek kiadónvatalunkba (Piac-utca 59. sz.) eljuttatni, mert csak az esetben tehetjük közé azokat lapunk másnap reggel megjelenő számában.

— **Uj orvosok.** A tegnapi városi közgyűlésen kibírdették dr. Brief Géza és dr. Chamilla Antal orvosok orvostudori oklevelét.

— **A vetésterület összeírása.** A gazdasági főfelügyelőség rendeletet kapott a földmivélségi kormánytól, hogy a vetésterületi összeírást ellenőrizze. Már a tanyasi iskolákból is beérkezett a felvételi anyag, mindazáltal még mindig van 160 százholdon alatti és 17 százholdon felüli gazdálkodó, akik vagy az első vagy a második bejelentést nem teljesítették. A városi tanács és a gazdasági felügyelőség rendeletet kapott, hogy a mulasztókat Budapestre névszerint jelentsék be és ezek értesülésünk szerint minden esetre meg fognak büntettetni. Az összeírás le van zárva és jelen alakjában kerül felterjesztésre. Ezért a városi lisztiroda, (Csapó-utca 15. kerestépület) jelentkezéseket most már csak a mulasztás igazolása mellett fogad el ma, vasárnap is 8-12 óráig.

— **A hortobágyi jószágösszeírás.** Kondor Kálmán városi főszámvevő értesíti a gazdaközönséget, hogy a hortobágyi legelőre kihajtott jószágokról az összeírás széküldetett, az ellene felmerült kifogásaikat a városi számvevőség 20. sz. szobájában július hó 23-ig annyival is inkább tegyék meg, mivel az ezen teli felszólamlások figyelembe nem vétetnek.

— **Okleveles tanár,** gimnáziumi tanulókat javítóvizsgára előkészítő cím: „Hangya” főúti Rózsa-utca.

— **Kiviteli és behozatali engedélyek megszerzésének megkönnyítése** céljából a kereskedelmi és iparkamara új rendszert honosított meg. Ez a rendszer feleslegessé teszi, hogy a vidéki kereskedők a kiviteli és behozatali engedélykérvények benyújtása és a megadott engedélyek atvetele céljából Budapestre felutazzanak. A kamara ugyanis megállapodott a Kereskedelmi Múzeum Külforgalmi Irodájával, hogy a területéhez tartozó érdekltség kivitel, illetve behozatal iránti kéréseit a kamara útján fogja a Külforgalmi Irodához eljuttatni, viszont a Külforgalmi Iroda a kamara útján értesíti kerelmezőt kérelme elintézéséről, amennyiben ez kedvező, úgy az engedélyt is a kamara fogja kikékesíteni s az állami kezelési illetéket beszedni. Minthogy az engedély megszerzését ez az eljárás föltétlenül megkönnyíti, s a kamara ígéretet is kapott a Külforgalmi Iroda részéről, hogy zárcs határidőn belül az engedélyek elintézését keresztül viszi, a kamara elnöksége fölhívja érdekelt kereskedőinek és iparosainak figyelmét erre a megállapodásra s kéri, hogy saját érdeklükben behozatali, illetőleg kiviteli engedély megszerzése iránti kérélmüket a kamarához rövid uton juttassák el. A kamara az engedély elintézéséig a továbbiakról gondoskodni fog.

— **A katonazenekar mai nagy hangversenye.** Ma este fél 9 órai kezdettel a 11 ik honvéd gyalogezred zenekara Nöth Antal ezredkarnagy vezetésével nagy hangversenyt rendez a Bika-kávéházban. Belépő-díj személyenként 20 kor. Tisztek részére 10 kor.

— **Tiszteletdíj és jutalmazás.** A tegnapi városi közgyűlés Bodor Gyula nyug. miniszteri tanácsos részére a városi ingatlanok leltározási és törzskönyvezési munkálatok intézéseért 105 ezer korona tiszteletdíjat, Bakcsi Ferenc hortobágyi állatorvosnak pedig 15 ezer korona jutalmat szavazott meg.

— **Nem szabad meztelenül fürödni.** A múlt héten Szabó Miklós, Arany János-utca 23. szám alatti 58 éves ember a Csokonai tóban teljesen ruhátlanul fürdött. A rendőrség kihágás miatt eljárást indított ellene és Szabót Kajary Zoltán dr. rendőrbíró négy száz korona pénzbüntetéssel sújtotta. Szabó megnyugodott az ítéletben.

— **A békési vendéglősök bojkottáltak a sört.** A Békésmegyei Vendéglős Ipartársulata gyűlésen foglalkozott a sörárak több mint 100 százalékos áremelkedésével és a legnagyobb felháborodással tárgyaltak a szokatlan nagymérvű árdragitást. Megállapították, hogy az áremelés következtében a vidéken egy pohár jobbminőségű sör 24-26 koronába kerül, minthogy a vidékre szállított sör a fuvarkölttség és jelölés folytán olcsóbban nem adható. A nagyközönség érdekében tiltakoztak az áremelés ellen és felszólították a sörgyárosokat, hogy az áremelést a vidékre csökkentsék. Addig is, amíg a sörgyárak az árakat ilyen értelemben le nem szállítják, a sörárusítást a békésmegyei vendéglősök példát mutattak, hogyan kell megvédeni a közönséget a saját szervezettségük segítségével az árfelverések ellen. Vajjon a debreceni vendéglősök mikor követik őket? ...

— **Szikvizes üvegek eladása orgazdaság.** Egyik debreceni szikvizgyár szikvizes üveget akarta a zsbivásáron áruba bocsátani Sz. J.-né, azonban még mielőtt eladhatta volna, a károsult feljelentésére a rendőrség az üveget lefoglalta és orgazdaság miatt megindította Sz. I.-né ellen az eljárást.

Színház

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: Ezred apja.
Vasárnap este: Arany kakas.
Hétfő: Ezüst pille.
Kedd: Ezüst pille.
Szerda: Nebántsvirág.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Premier lesz hétfőn a Vendrey vendég felléptével. Az ezüst pille végtelen mulattató operett, tele szebbnél szebb táncokkal, kerül színre. Vendreynek ez lesz az utolsó darabja, melybe vendég szerepel. A kiváló Halassy-nak, Székely Zizinek, Unger Pistának, László Gyulának, Heltaynak oly kiváló szerepei vannak, hogy a darab csak a legnagyobb sikert arathatja.

Lili szerepét a kis Torma Gusztijátza, dr. Forgács ügyvéd szerepét Rubinyi helyett Unger Pista. Ezzel a szerepcserével, meg két sláger számmal szaporodott a kiválóan mulattató előadás zenéje.

Sándor Máttyás, Jules Verne magyar tárgyú regényének első és második része egy előadásban az Apollóban. Előadások 4, fél 7 és 9 órakor. Jegyelvétel.

Hétfőn és kedden mutatja be az Apollo Sándor Máttyás harmadik és negyedik befejező részét fél 7 és 9 órakor.

John Bull a gólyaláb. Ez hallatszik mindenfelől, ezt a szenzációsan érdekes filmet kicsi, nagy egyaránt lázas érdeklődéssel nézte végig, amimindvégig lebilincseli a nézőt. Kedves kísérő képül szolgál egy szép természetű felvétel a vízi állatokról és egy bohózat Jimbó és Jambó csodamajmokkal. Ma utóljára az Urániában 3, 5, 7, 9 órakor.

Hétfőtől esütörtökig ZÉ-ZÉ párisi erkölcsrajz. — Képek Paris fertőjéből, kizárólag felnőttek nézhetik meg. Előadások 5, 7, 9-től. Utalvány érvényes.

CSECSEMŐK

egészségének megóvására legjobb a
Diana csecsemő (Baby)-krém
Diana csecsemő (Baby)-hintőpor
Diana csecsemő (Baby)-szappan
Mindenütt kapható!

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V. Nádor-utca 30.

SPORT

A DVSC jubileuma

Ma délután lesz a szimpatikus piros-fehér Vasutas Sport Club fennállásának huszadik évfordulójára rendezett jubileumi ünnepségének második napja. Délután fél 3 órai kezdettel a Diószegi-úti pályán atletikai verseny lesz, amelyen az ország legjobb atletái indulnak. A versenyre 19 egyesület 279 atlétája nevezett be. Utána 6 órai kezdettel a budapesti I. osztályú Törökvs játszik a Vasutas Sport Club megerősített csapatával. A Vasutas Sport Club jubileumi versenyére tegnap este megérkeztek az atléták közül az MTK-ból: Kurincsy, Juhász, Kainrath, Fonyó, Csibay, Székely, Grósz, a BEAC-ból Haluska, Ördög, Csejtye dr, a Kaposvári Turulból: Zakáll, a kiváló magas- és távolugró. A Törökvs a következő felállításban játszik: Lantos-Vass, Horváth-Pruha, Hajós, Siegl-Szántó, Kautsky, Vetter, Bartos, Weisz. A jubileumi ünnepség fényesen fog sikerülni s méltó lesz a Vasutas Sport Club eddigi munkájához. Délelőtt 11 órakor kitűnő összeállítási programmal matiné lesz a Csokonai-színházban.

A Törökvs Fischer Mór elnök kísérte el Debrecenbe. A vidéki atléták közül igen sok holnap érkezik. A Máv. elnökgazgatóság részéről Marsovszky Miklós jött Debrecenbe, de képviseltek magukat az összes műhelyfőnökségek is.

DKASE—Diósgyőri VTK. Az egész kerület aggódo szeme Miskolc felé figyel, ahol a keleti kerület bajnokcsapata játszik néhány mérkőzést az északi bajnokkal, a Diósgyőri VTK csapatával. A hazai pálya, a papírforma Diósgyőr mellett szól, de mi bizunk a szimpatikus kereskedőcsapat küzdőképességében s reméljük, hogy méltóan képviseli a keleti kerületet.

Vidéki mérkőzések. A DMTK Berettyóújfaluban, a DZAC Törökszentmiklóson játszik vasárnap.

Írógép, sokszorosító és egyéb kellekek, írószerek legolcsóbban

őzv. **Árdó Miklósné**

gyári raktárában ::
Simonffy-utca 2. a.
Telefon: 1353 szám.

A tőzsde

Magyar korona: 40.
Magánforgalom.

A ma délelőtti magánforgalomban a korona rendkívül alacsony zürichi jegyzése és a berlini tőzsde szilárdsága következtében a valuta és devizapiac mindvégig szilárd volt. A márka kivételével az összes kifizető eszközökben a kereslet volt túlsúlyban. Ugy a bankok, mint a kisebb spekulánsok minden piacra kerülő tételt felvette. A hangulat szilárd alap- hangulat dacára ideges volt végeredményben azonban az összes külföldi valuták és devizák, különösen a nyugatiak, mint például a szokol megdrágultak.

Valuták

Napoleon 4945-4975, Angol font 5650-5700, Dollár 1262-272, Francia frank 9875-9925, Márka 258-268, Lira 5475-5500, Osztrák k. 565-580, Rubel 2950-3050, Lei 703-13, Szokol 2660-80, Svájci frank 212.50-21350, Korona dinár 1440-1460, Lengyel marka 2050-2150.

Devizák

Amsterdam 492-0, Koppenhága 27500, -28000, Krisztiana 20900-21000, London 5680-5730, Berlin 24500-25500, Milánó 5675-5725, Páris 9500-9550, Prága 2660-2670, Stockholm 38100-500, Svájc 24450-24550, Bécs 555-575, Zágráb 35700-36700, Newyork 1270-1280.

Zürichi zárlat

Berlin 103.50, Holland 203.00, Newyork 523, London 2328, Páris 4140, Milánó 2320.00, Brüsszel 4230, Prága 1050.00, Budapest 40, Zágráb 158.50, Bukarest - , Varsó 107.6, Bécs 250, Osztrák lebelégetett 27 és fél.

Nemesfémek piaca

Mindvégig élénk, az árfolyamok szilárdak. Ezüst korona 100-114, forint 270-275, 5 koronás 550-580, Napoleon 4675, 20 koronás arany 4700-5000, dupla dukát 4900.

Terménytőzsde

A külföldi fizetési eszközök rendkívül áremelkedése és a tulkinalat nagy tartozkodása következtében a mai tőzsde forgalma igen szilárd irányzat mellett bonyolódott le. A fővárosi malmok nem vásároltak. Vevők a vidéki malmok és a közvetítő kereskedelem, különösen szilárd a zab és a buza.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 4675-4675, fehérmegyei 4650-4675, pestmegyei 4650-4675, rozs 3600-3625, takarmány árpa 3750-3800, sórárpa 4000-010, köles 2800-2825, zab 4900-5100, tengeri 4050-4100, repec 100-102, Korpa 2775-2800.

Sertésjelentés

Szabadvásári maradvány 936 sertés, 4 malac, érkezett 128 sertés, 36 süldő, eladatott 31 sertés és 4 malac. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 220-224, könnyű 160-90. Zártvásári maradvány 34 sertés, eladott 1. Árak: fiatal könnyű 180-tól feljebb.

Szalonnát és zsirt nagyban és kicsinyben elad és vesz **PAPP MIHALY** hentes szalonna és zsir nagykereskedő Debrecen, Csapó-utca 34. alatt Telefon 11-37.

Nehéz az élet, jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol **kevesbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók. **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben)

Lapkihordó asszonyok felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.

PIGNICZKY ISTVÁN
CRONOMETER és MŰÓRÁS

a szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt. Csakis szolid, finom órák raktára.

Csapó és Vár-utca sarok Zenedével szemben.

HORNYATSEK ISTVÁN üveg, porcellán háztartási cikkek kereskedése, ajánlja befőttes üvegeit minden kiviteben. Kész ablakok. Képerkezés **Debrecen, Csapó-utca 1. sz.**

Dollárt, ARANY, EZÜST Simon Bankiroda **DEBRECEN, Kossuth-u. 11.** Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Házat keresek megvételre 4-5 szobás elfoglalható lakással lehetőleg közel a város házához. Megkereséseket a kiadóba kérek „SALÁDI HÁZ” jelígre. :-

Kiss József auto-motor és gépműhely **Erzsébet-u. 20. Tel. 901.** Vaszerfegamunkát és bármily gazdasági gépjavitást gyorsan és pontosan végez. Lokomobílokat magánjárokát átalakít, használt gépeket vesz, gyárilag javítottat elad és becserél. **Autogénhegesztés.**

FEHÉRTÓI temetkezési intézete **DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM, (Saját ház)** Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91. Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett. :: Exhumál és hullaszállítás vállal! :: **Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!**

Elcserélném emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szobás modern lakásomat azonnal átadnám. **CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.**

Patkányirtó szerek, mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszeszkek, fogkező és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a **Korzó Drogueriában** Piac-utca 42. TELEFON 14-80

Élesdi mész darabos és oltott **ASBESTPALA** békebeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szováti cserép nagyban és kicsinybeni legolcsóbb beszerzési forrása **SINGER LAJOS** Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Menekültek, tisztviselők közalkalmazottak kedvezményes áru bevásárlási forrása a „BÉKE” áruház **Szent Anna-u. 5. sz.** Juliusi árjegyzéke a még meglevő régi készletből: 115 széles mintás opál 375 K, 115 széles himzett opál 395 K, Angol zephir 175 K, Kétféle félgypju kelme 250 K, Lilium vászon 190 K, Női fekete, barna és fehér harisnya 68 K, Mouszlin harisnya finom 200 K, Férfi pastel zokni 60 K. Sveizi himzetekből nagy választék oicsó árban.

Elvállalok diványok, hentesek készítését javítását. Ugyanott kész butorok **HORVÁTH** hárpitosnál, **Csapó-u. 31.**

Méz, olajos magvakat, olajat, kölest és mindennemű mezőgazdasági terményt legelőnyösebben vásárol minden mennyiségben **GOLDSTEIN NÁNDOR** termény, olaj és gyarmatárú nagykereskedő **Debrecen, Arany I. u. 2. Telefon 10-07.**

Alkalmi vétel! Vagyონrendezés miatt sürgősen eladó konyhakertészetre kiválóan alkalmas kert rajta kis lakóházzal

Nemes-utca 7. A Nemes-utca párhuzamosan megy az István-uttal és összeköti az Acél-utcát és a Margit-utcát. A föld területe 950 négyszögöl. Jelenleg felesbe van kiadva. **Ára 200 ezer K** Az adásvételi ügylet megköthető a „Hajduföld” szerkesztőségében, Piac-utca 59. délután 6 és 7 óra között.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **asztalos műhelyemet Homokkert-utca III. sz.** alá helyeztem. Elvállalok minden e szakba vágó munkát jutányosan ugyszintén javításokat is **PONGRÁCZ ÁRPÁD** műbutor és épület asztalos Debrecen, Homokkert-u. 111. szám.

Gépeket **magánjárokka** átalakítok, új tüszekrények készítését és mindennemű kazánmunkát elvállalok. Cséplőgarnitúrákat és alkatrészeit s mindennemű mezőgazdasági gépeket a legjutányosabban készítek és pontosan javítok **Gáll Béla** gép és kazánműhelye gőzcséplési vállalata **Szepeségi-u. 28** Telefon 8-40. sz. Béréséplést vállalok.

Száraz tűzifa aprítva vagy hasábosan házhoz szállítva megrendelhető: **Fabehozatali és Kereskedelmi Részvénytársaság telepén** **Pesti-u. 2. sz. Telefon 13-95.** Cserép és téglá, cementlapok nagyban és kicsinyben.

Üvegezési és Képerkezési munkákat úgy helyben mint vidéken jutányosan készit **Ónody és Hampel** **DEBRECEN, PÉTERFIA-U. 37.** Telefon 12-64.

Gazdasági VAS ÁRUK, takarékhonnyak és butorvasalások, lemezdedények beszerezhetők: **Bakos István** vas-kereskedésében. Csapó-utca 88. sz.

Wangor Antal
épület és butorasztalos
DEBRECZEN, Csapó-utca 9. sz.
Elvállal minden e szakmába vágó munkák készítését és javítását.
Szép világos hálószoba butor eladó.

Dollárt, Leit
és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vesszük.
Kaczsander bankiroda
Hunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Mindenkinél olcsóbban
a legmodernebb kivitelben készítjük
férfi ruhákat
saját és hozott szövetekből.
Szíves pártfogást kér
KELEMEN JÓZSEF
uri szabó, Gyöngyvirág-utca 2. szám.
A közközház közelében.
Tisztviselőknek árengedmény!

ÓLMOT
keres megvételre
lapunk kiadóhivatala Piacz-u. 59.

Dr REX-féle
Eucalyptus
fogszappan.
A tubusos fogcrémekkel ellentétben ólmot nem tartalmazhat.
Olcsó, kellemes, biztos hatása.
Gyártja és forgalomba hozza:
Dr REX Chemiai Gyár és Gyógyár-kereskedés R.-T.
Debreczen, (Városház épület.)
Telefon 292.

Makulatur
5 kilogramos csomagoként kapható lapunk kiadóhivatalában. Kgr 34 K.

Tűzgyújtó papírt
lapunk előfizetői díjtalanul kaphatnak lapunk kiadóhivatalában Piacz-u. 59. szám alatt.

Apró hirdetések.

Apró hirdetés 10 szögig 15, aztán szavanként 150, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szögig 20 korona.

Eladók
jókban levő keményfaszekrény és ágyak. Kállai Boeska-tér 5. sz.

Debreczeni Gazdák
Bankja részvénytársaság Kossuth-utcán mint a Budapesti Magyar Olasz Bank részvénytársaság affiliált intézete kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után magas kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Külföldi kifizetéseket és megbízásokat elfogad. — Külföldre és megszállott területre szóló átutalásokat gyorsan eszközöl. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safe deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felelnek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Csonka-utca
5. számú ház eladó. Értekezhetni elől a tulajdonosnál Tóth Kálmán. E

Egy
butorozott szoba két fiatal ember részére július 15 re kiadó. Cim Honvéd-utca 9. szám.

Két tino
és 2 négy éves ökrök egy bika eladó. Értekezhetni lehet Fűvészkeret u. 20. sz. alatt és ugyanott föld megvételre kerestetik.

E'csere'ném
2 szobás lakásomat a belvárosban bárhol 3 szobával, lehet külsőben is. Cim a kiadóban.

Lakást
keres magánosnő egy szoba konyhából állót. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóban

E'csere'ném
egy teljes hálószoba berendezés és egy vasgép Homok-utca 3. szám sűtőde.

Eladó
egy teljes hálószoba berendezés és egy vasgép Homok-utca 3. szám sűtőde.

Gyermekkoscsik
teljes átjavítását, fényezését kerékekre gummihozást vállalat
Riesz Henrik koscsigár

Használt
butorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Ha el akar utazni
és nincs fényképe, azonnal megkapja **TARÁCS** műtermében Nagyerdő.

Vasöntő
tanulók felvétnék. Hajdumegyei Vasöntőde Újvárosi ut 5.

Pintér Simon
műlakatos
Szakmában tartozó munkákat a legolcsóbban készítik.
Csapó-utca 27. szám

**Modern hálók, ebéd-
lők, uriszobák,** konyhaberendezések, plüschdiványok, hencserék, mindenféle butorok nagy választékban műasztalok által elkészítve 20 százalékkal olcsóbban mint bárhol beszerezhető. Vidékre ingyen csomagolás. LEFKOVITS BUTORARUHAZ-BAN, Simonffy-utca 6. — **Cégre és címre tessék ügyelni!**

Eladó
25 drb nagy ablak keret üveggel, tokkal kertésznek vagy nyári fának igen alkalmas. Zápolya-u. 3.

Elcserelném
a vasúthoz közel levő egy szoba konyhás lakásomat ugyanolyanért a város bármely részén, ahol sütőkemence van, lehet külsősegen is Cim a kiadóban.

Eladó
az Alsóközán egy nyilas szálló sok gyümölcsfákkal és egy nyilas pusztá föld ugyanott. Értekezni lehet özv. Bösörmenyi Istvánnál hatvan-utcai kisállomásnál. Trafik.

Eladó
22 mtr grázésó 3 égővel igen olcsón Zápolya-u. 3.

Keresek
egy vagy két holdas jókarban levő homoki szőlőt terméssel vagy anélkül. — Cim a kiadóban.

Eladó
Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

Deszkaszín
18 méter hosszú, fennállva eladó Kuruc-utca 101 sz. alatt Geréby szőlőskertben. Árverés kedden július 11 én d. u. 6 órakor Felvilágosítás kapható Deák Ferenc-u. 13.

Hálók, ebédlők, konyha berendezések mindenféle butorok legolcsóbban beszerezhetők vidékre ingyen csomagolás Simonffy-utca 2—c) butorüzlet.

Eladó
jókarban levő biliárd asztal. Értekezni lehet Asztalos Imre Pavilion laktanya

Zongora
rövid keresztűrozott eladó. Varga-utca 48.

KUN JÓZSEF
kés- és műszerműves Debreczen. Széchenyi-u. 1. szám

Eladó
A fürdőző közönség részére izléses fürdőkosztümök, trikók, gumisapkák és frotiranyagok nagy választékban Kardos Lászlónál.

Lakótársnak
ajánlkozok butorral magános nőhöz magánosnő. — Cim a kiadóban.

Megvételre
keresek egy 6-os cséplőgarnitúrát. Cim Garai-utca 24 szám.

Mosolt
őcska rongyot vessz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala

Régi bélyegek
1850-től kezdve 1875 ig eladók. Cim a kiadóban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyány-utca 22.
Telefon 1365.

Forgács István
műorás Bádógs-u.

Lakótársnak
ajánlkozok butorral magános nőhöz magánosnő. — Cim a kiadóban.

Megvételre
keresek egy 6-os cséplőgarnitúrát. Cim Garai-utca 24 szám.

Mosolt
őcska rongyot vessz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala

Régi bélyegek
1850-től kezdve 1875 ig eladók. Cim a kiadóban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyány-utca 22.
Telefon 1365.

Forgács István
műorás Bádógs-u.

Lakótársnak
ajánlkozok butorral magános nőhöz magánosnő. — Cim a kiadóban.

Megvételre
keresek egy 6-os cséplőgarnitúrát. Cim Garai-utca 24 szám.

Mosolt
őcska rongyot vessz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala

Régi bélyegek
1850-től kezdve 1875 ig eladók. Cim a kiadóban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyány-utca 22.
Telefon 1365.

Forgács István
műorás Bádógs-u.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.
Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bál meghívókat
Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Gebauer Károly és Tsa
Debreczen legrégibb és legszolidabb temetkezési vállalata, a legújánysabban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tisztviselőknek árengedmény.
Debreczen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.)
Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

Sengyel
KELMEFESTŐ
fest mindennemű ruhákat tisztít legolcsóbban és kifogástalanul
Csapó 95. Széchenyi 18.

Zsom Józsefné
varrodája
Erzsébet-u. 54.
a Telegdi fürdővel szemben
Elvállal: női kosztümök, kabátok, ruhák készítését, javítását, átalakítását. Fehérneműk varrását olcsón és izlésesen. Tanítunk: szabni, varni önállóan dolgozó ügyes segéd leány és tanuló felvételnek

Vasabroncs
kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható
Piacz-u. 59.

HUNGÁRIA gőzmossó helme és ruhafestő vegyftisztító vállalat Debreczen, Péterfia 4.
Cégtulajdonos: Libánczi Andor.
Legolcsóbban festek mindennemű szőrmekeket bőrkabátokat, kesztyűket, speciális vegyőelőállításal felülésre. **Festek** női és férfi ruhákat, pókrokat, selymeket, fonalakat, vásznakat (trikótéssel), moshatóan kifogástalanul minden szíre minta után **isztitók** vegyftisztító makacsabb penész, tinta kátrány, olaj, festékek, foltokat, női és férfi ruhákat. **Javitók**, festet, tisztított ruhákat legszebb kivitelben. **Mosok, vasalok** a legkényesebb igényeknek megfelelő női és férfi fehérneműket, gallérokat, kezülők, kemény ingeket hófehér és túlkörényesre. Csász vagy sürgős expressz festések, tisztítás: 24 óra alatt készítem, melyekért 30 százelet felár fizetendő. Vidéki megrendeléseket posta útján is a legpontosabban intézek el.

Meggyőződhet arról minden **BUTORT** vásárló, hogy **bu'orait**, mely saját gyáramban készülnek a legolcsóbb **gyári áron beszerezheti**
Jancsó Testvérek
műbutor asztalosárak és fakoporsókgyára Debreczen. Gyártelep: Bärzsi-utca 3. sz. **TELEFON 10—35.**
Zatorralátára Csapó-u. 17. színházi átjár.
Megrendelésre fakoporsókat a legolcsóbban szállít. — Árjegyzék ingyen.

Szirek András
elsőrendű uri- és egyenruha szabósága
Divatos angol szövetek állandó raktára. Szent Anna-ut 1. Telefon 509.

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simonffy utca 17.

Tanuló lányt
felvesz lapunk kiadóhivatala fizetéssel. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.